

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean Lausunto aiheesta Hiili- ja terästudkimuksen näkymät Euroopassa

(2008/C 162/22)

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea päätti 27. syyskuuta 2007 työjärjestyksensä 29 artiklan 2 kohdan nojalla laatia oma-aloitteisen lisälausunnon aiheesta

Hiili- ja terästudkimuksen näkymät Euroopassa.

Asian valmistelusta vastannut neuvoa-antava valiokunta ”teollisuuden muutokset” antoi lausuntonsa 4. helmikuuta 2008. Esittelijä oli Josef **Zbořil** ja apulaisesittelijä Enrico **Gibellieri**.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 13.–14. helmikuuta 2008 pitämässään 442. täysistunnossa (helmikuun 13. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 158 ääntä puolesta ja 1 vastaan 3:n pidättyessä äänestämästä.

Osa 1 — Päätelmät ja suositukset

A ETSK on tyytyväinen siihen, että Euroopan komission neuvostolle päätettäväksi esittämä luonnos hiili- ja terästudkimusrahaston tutkimusohjelmaa koskevien teknisten suuntaviivojen tarkistuksesta näyttää parantavan tähän mennessä jo saatuja hyviä tuloksia. Koska komissio on sitä mieltä, että ohjelman on oltava osanottajille mahdollisimman yksinkertainen, suuria muutoksia ei tarvita.

B ETSK on samaa mieltä komission jäsenen Janez Potočnikin kanssa siitä, että hiili- ja terästudkimusrahaston tutkimusohjelma säilyy erillisenä, täydentää tutkimuksen puiteohjelmaa ja kattaa kaikki hiileen ja teräkseen liittyvät näkökohdat.

C ETSK suhtautuu myönteisesti siihen, että ehdotetulla päätöksellä yksinkertaistetaan hallintomenettelyjä muun muassa poistamalla eräitä liitännäistoimia, jotka kuuluvat jo seitsemän puiteohjelman (T&K-puiteohjelman) piiriin. Ehdotuksen mukaan on määrätty lisätä kokeilu- ja esittelyhankkeille annettavaa taloudellista tukea 40:stä 50:een prosenttiin sekä sallia hiili- ja terästeollisuuden määrittämät, seitsemän puiteohjelman mukaisiin strategisiin tarpeisiin perustuvat ja painopisteitä koskevat aihekohtaiset ehdotuspyynnöt, jotka limittyvät asianomaisten eurooppalaisten teknologiafoorumien strategisten tutkimusohjelmien kanssa.

D ETSK painottaa, että on vastattava teollisuusalojen pyyntöihin, joiden mukaan hiili- ja terästudkimusrahaston tutkimusohjelman hallinnoinnissa tulisi antaa entistä tärkeämpi ja ennakkoivampi rooli sekä hiilialan neuvoa-antavalle ryhmälle että teräsalan neuvoa-antavalle ryhmälle, jotta ne voivat

— harjoittaa rooliaan päätöksen 2003/78/EY mukaisesti

— ehdottaa sellaisia teollisuutta, tutkimuskeskuksia ja akateemisia piirejä edustavia asiantuntijoita, jotka osallistuvat tutkimus- sekä kokeilu- tai esittelyhankkeiden arviointiin

— määrittellä tutkimusohjelman painopisteitä täydentämään asianomaisia eurooppalaisia teknologiafoorumeja (teräsalan eurooppalainen teknologiafoorumi — *European Steel Technology Platform* ESTEP, fossiilisia polttoaineita käyttävien päästöttömien voimalaitosten teknologiafoorumi — *Zero Emission Fossil Fuel Power Plants Platform* ZEP ja kestävien mineraalivarojen teknologiafoorumi — *Sustainable Minerals Resource Platform* SMR) ⁽¹⁾

— päättää, onko julkaistava aihekohtaisia ehdotuspyyntöjä erityisistä ja tärkeistä aiheista

— muuttaa tarvittaessa päätöksen liitteenä olevaa hiilen ja teräksen määritelmää.

E ETSK kehottaa komissiota sisällyttämään hiili- ja teräsalan ohjelmakomitean kuulemista koskeviin menettelysääntöihin sekä hiilialan neuvoa-antavan ryhmän että teräsalan neuvoa-antavan ryhmän huomioidut ehdotukset, jotka käsittelevät tutkimus- ja kokeilu- tai esittelyhankkeiden arviointia.

1. Osa 2 — Tausta

1.1 Euroopan talous- ja sosiaalikomitea päätti 1. heinäkuuta 2004 työjärjestyksensä 29 artiklan 2 kohdan nojalla laatia oma-aloitteisen lausunnon aiheesta

Hiili- ja terästudkimuksen näkymät Euroopassa.

⁽¹⁾ Teräsalan eurooppalaisen teknologiafoorumin (ESTEP) strategisen tutkimusohjelman painopisteissä keskitytään kestäväan kasvuun ja korostetaan innovointiin perustuvan teollisuuden jatkuvaa kilpailukykyä, yhteistyötä kumppanien kanssa, ympäristön kunnioittamista sekä tiivistä yhteyttä teräsalan tuottajiin. Näin se vaikuttaa osaltaan EU:n tutkimusohjelmiin.

Fossiilisia polttoaineita käyttävien päästöttömien voimalaitosten teknologiafoorumi (ZEP) pyrkii painopisteillään tunnistamaan huipputehokaiden ja lähes päästöttömien voimalaitosten suunnittelun esteet sekä poistamaan ne. Kyseiset voimalaitokset vähentävät huomattavasti fossiilisten polttoaineiden käytön ympäristövaikutuksia. Painopisteisiin sisältyvät myös hiilidioksidin talteenotto ja varastointi sekä puhtaat konversioteknologiat, joilla parannetaan huomattavasti voimalaitoksen tehokkuutta ja luotettavuutta sekä alennetaan kustannuksia. Kestävien mineraalivarojen eurooppalainen teknologiafoorumi (SMR) otetaan myös huomioon.

1.2 Asian valmistelusta vastannut neuvoo-antava valiokunta "teollisuuden muutokset" antoi lausuntonsa (CCMI/018 — CESE 845/2005) 13. kesäkuuta 2005. Esittelijä oli Göran Lagerholm ja apulaisesittelijä Enrico Gibellieri.

1.3 Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 13.–14. heinäkuuta 2005 pitämässään 419. täysistunnossa (heinäkuun 13. päivän kokouksessa) edellä mainitun lausunnon ilman vastääniä äänin 57 puolesta ja 3:n pidättyessä äänestämästä.

1.4 Yli kaksi vuotta edellä mainitun ETSK:n lausunnon antamisen jälkeen hiili- ja terästudkimusrahaston tutkimusohjelmaa ollaan muuttamassa. Hiili- ja teräsalan komitean kuulemisen jälkeen Euroopan komissio antoi 10. heinäkuuta 2007 ehdotuksen neuvoston päätökseksi teknisten suuntaviivojen tarkistamisesta hiili- ja terästudkimusrahaston tutkimusohjelmaa varten hiili- ja terästudkimukseen käytettävien varojen osalta.

1.5 Tarkistusta vaaditaan neuvoston 1. helmikuuta 2003 antamissa päätöksissä 2003/76/EY, 2003/77/EY ja 2003/78/EY, joilla perustettiin hiili- ja terästudkimusrahasto. On muistettava, että neuvoston päätöksellä 2003/76/EY siirrettiin Euroopan hiili- ja teräsyhteisön varat ja sitoumukset Euroopan yhteisölle sekä kyseisten varojen nettoarvo hiili- ja terästeollisuuteen liittyvien alojen tutkimukseen.

2. Osa 3 — Perustelut

2.1 Hiili- ja terästudkimusrahastolla on 50–60 miljoonan euron vuosibudjetti hiili- ja teräsalan tutkimusta varten. Varat saadaan Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksen voimassaolon päättymisen jälkeen käytettävissä olevien varojen koroista. Hiili- ja terästudkimusrahaston ohjelma on itsenäinen, ja se täydentää tutkimuksen puiteohjelmaa sekä kattaa kaikki hiili- ja teräsalan näkökohdat tuotantoprosesseista sovellukseen. Siinä kiinnitetään huomiota resurssien käyttöön ja konversioon, työturvallisuuteen ja ympäristönsuojeluun pyrkimällä parantamaan hiilen käyttöä puhtaana energialähteenä sekä vähentämään hiilen käytön ja terästuotannon aiheuttamia hiilidioksidipäästöjä.

2.2 Ehdotetussa päätöksessä yksinkertaistetaan eräitä hallintomenettelyjä muun muassa

— poistamalla eräitä liitännäistoimia, sillä ne kuuluvat jo seitsemän puiteohjelman piiriin

— lisäämällä kokeilu- ja esittelyhankkeille annettavaa rahoitustukea 40:stä 50:een prosenttiin sekä sallimalla seitsemän puiteohjelman mukaiset ja painopisteitä koskevat aihekohtaiset ehdotuspyynnöt, jotka liittyvät asianomaisten eurooppalaisten teknologiafoorumien strategisten tutkimusohjelmien kanssa.

2.3 Osallistuminen on yksinkertaista: ehdotuksia voi jättää milloin tahansa kunkin vuoden syyskuun 15. päivään mennessä.

Hankkeen budjetille tai kunkin hankkeen osanottajien määrälle ei ole asetettu enimmäisrajaa. Unionin ulkopuoliset maat voivat osallistua hankkeeseen, mutta ne eivät saa EU:n taloudellista tukea. Hankkeiden arvioinnista vastaavat ulkopuoliset asiantuntijat, ja hankkeet valitaan ehdotetun tutkimuksen laadun perusteella. Hankkeita seurataan vuosittaisella vertaisarvioinnilla (*peer review*).

2.4 Etenkin Euroopan unionin äskettäisten laajentumisten vuoksi on myös ollut tarpeen muuttaa neuvoo-antavien ryhmien jäsenyyttä koskevia sääntöjä sekä jäsenvaltioiden roolia hiili- ja teräsalan ohjelmakomiteassa (esimerkiksi tarkistusten ajankohta, toimikauden pituus, ehdotusten valintajärjestelmä ja hankkeiden seuranta intressikonfliktien välttämiseksi).

2.5 Tarkistusta edellyttää lainsäädännöllinen päätös, jolla on perustettu hiili- ja terästudkimusrahasto. Komission mukaan hiili- ja terästudkimusrahasto on tähän mennessä toiminut hyvin, joten suuria muutoksia ei tarvita.

2.6 Teräsalan eurooppalainen teknologiafoorumi (ESTEP) on tällä välin jatkanut omaa työtään. ESTEPin heinäkuussa 2007 julkaisemassa lehdistötiedotteessa esitetään ensimmäisiä tuloksia teknologiafoorumin pitkän aikavälin sitoutumisesta, jolla tähdätään kestäväan tulevaisuuteen. ESTEP ehdotti joulukuussa 2003 strategista tutkimusohjelmaa, ja se aloitettiin maaliskuussa 2004.

2.7 ESTEP oli ensimmäisiä teknologiafoorumeita, jotka laativat ja julkaisivat oman näkemyksensä tulevaisuudesta. Strategisen tutkimusohjelman painopisteissä keskitytään kestäväan kasvuun, innovointiin perustuvan teollisuuden jatkuvaan kilpailukykyyn, yhteistyöhön kumppanien kanssa, ympäristötietoisuuteen sekä tiiviiseen yhteyteen teräsalan tuottajiin. Näin se vaikuttaa osaltaan EU:n tutkimusohjelmiin.

2.8 Seitsemännessä puiteohjelmassa ehdotetun, lähes päästötöntä energiantuotantoa (ZEP) koskevan painopisteen mukaisesti teknologiafoorumin alkuperäinen tavoite on tunnistaa huipputehokkaiden ja lähes päästöttömien voimalaitosten suunnittelun esteet sekä poistaa ne. Kyseiset voimalaitokset vähentävät huomattavasti fossiilisten polttoaineiden käytön ympäristövaikutuksia. Painopisteitä ovat myös hiilidioksidin talteenotto ja varastointi sekä puhtaat konversioteknologiat, joilla parannetaan huomattavasti voimalaitoksen tehokkuutta ja luotettavuutta sekä alennetaan kustannuksia.

2.9 Teollisella puolella on viittauksia Euroopan hiili- ja teräsyhteisön (EHTY, päättyi heinäkuussa 2002) aikaan, jolloin asianomaiset teräsalan tuottajat vaikuttivat huomattavasti asianomaisiin T&K-tukiohjelmiin kuuluvien T&K-hankkeiden arviointiin ja valintaan. Ohjelman hiilialan osuutta hallinnoitiin samoin kuin asianomaisia teknisiä suuntaviivoja. Tällainen teollisuuden rooli oli oikeutettu, sillä EHTY:n varat tulivat yksinomaan hiili- ja terästeollisuuden maksamista veroista.

2.10 Tilanne muuttui huomattavasti, kun hiili- ja terästutkimusrahoitus perustettiin vuonna 2003 (neuvoston 1. helmikuuta 2003 antamat päätökset 2003/76/EY, 2003/77/EY, 2003/78/EY, julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä EUVL L 29, s. 22, EUVL L 29, s. 25 ja EUVL L 29, s. 28, 5. helmikuuta 2003). Tuolloin jäljellä olleet EHTY:n varat siirrettiin uuteen rahastoon, ja komission tehtäväksi annettiin niin varojen kuin asianomaisen T&K-ohjelmien hallinnointi EHTY:n aiempien tutkimusohjelmien keskeisten elementtien mukaisesti.

2.11 Komission näkemys hiili- ja terästeollisuuden vaikutuksesta hiili- ja terästutkimusrahoituksen ohjelmiin eroaa teollisuuden näkemyksestä. Päätöksen 2003/78/EY säännösten mukaisesti hiili- ja teräsalan ohjelmakomitean sekä kahden neuvoa-antavan ryhmän — hiili-alan neuvoa-antavan ryhmän ja teräsalan neuvoa-antavan ryhmän — tulisi voida toteuttaa täysin niille annetut roolit. Rooleja ei tulisi kaventaa siirtämällä neuvoa-anta-

vien ryhmien vaikutusvaltaa suorasta arvioinnista vain niihin seikkoihin, jotka koskevat vaihetta ennen ehdotuspyyntöjä.

2.12 Äskettäin antamallaan ehdotuksella hiili- ja terästutkimusrahoituksen tutkimusohjelmaa koskevien teknisten suuntaviivojen tarkistuksesta komissio pyrkii sovittamaan muodollisia menettelyjä ja rakenteita EU:n seitsemännessä tutkimuksen puiteohjelmassa käytössä olevien menettelyjen ja rakenteiden mukaisiksi aina silloin, kun sen katsotaan olevan aiheellista. Yhdenmukaistaminen puiteohjelman sääntöjen ja menettelyjen kanssa tulisikin rajoittaa yksinomaan aloille, joilla voidaan osoittaa tapahtuvan todellista yksinkertaistamista ja/tai tehostumista. Vaikka seitsemännnen puiteohjelman ja hiili- ja terästutkimusrahoituksen yhteisvaikutusta tulisi mahdollisuuksien mukaan hyödyntää, hiili- ja terästutkimusrahoituksen rooli täydentävänä ja itsenäisenä ohjelmana on säilytettävä (ks. osa 1 — B).

Bryssel 13. helmikuuta 2008

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja
Dimitris DIMITRIADIS

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean Lausunto aiheesta Ehdotus — Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden ammatillisen koulutuksen todistusten vastaavuudesta tehdyn neuvoston päätöksen 85/368/ETY kumoamisesta

KOM (2007) 680 lopullinen — 2007/0234 COD

(2008/C 162/23)

Neuvosto päätti 27. marraskuuta 2007 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 262 artiklan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon aiheesta

Ehdotus — Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden ammatillisen koulutuksen todistusten vastaavuudesta tehdyn neuvoston päätöksen 85/368/ETY kumoamisesta

Asian valmistelusta vastannut ”työllisyys, sosiaalasiat, kansalaisuus” -erityisjaosto antoi lausuntonsa 29. tammikuuta 2008. Esittelijä oli Arno Metzler.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 13.–14. helmikuuta 2008 pitämässään 442. täysistunnossa (helmikuun 13. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 156 ääntä puolesta ja 3 vastaan 5:n pidättyessä äänestämästä.

1. Päätelmät

1.1 Komitea on tarkastellut perusteellisesti Euroopan komission ja Euroopan parlamentin esittämiä perusteluita etenkin kertomusten sekä yhteisten ammattikuvausten laatimisesta saatujen kokemusten taustaa vasten. Komitea vahvistaa saadut kokemukset. Se on tullut siihen johtopäätökseen, että Euroopan komission ja Euroopan parlamentin argumentit ovat vakuuttavia, ymmärrettäviä ja hyvin perusteltuja. Komitea painottaa tätä seikkaa henkilöiden vapaata liikkuvuutta tukevan ja helpottavan toisen välineen, eurooppalaisen tutkintojen viitekehysten, luomista silmällä pitäen.

1.2 Komitea katsoo, että kyseinen päätös parantaa osaltaan sääntelyä, sillä siinä tarkastellaan kriittisesti säännöksiä, joita ei

ole noudatettu ja joita on mahdoton panna täytäntöön. Lisäksi nämä säännökset korvataan paremmilla välineillä.

1.3 Komitea tukee komission pyrkimyksiä hyödyntää tehokkaammin erityisen järjestelmän avulla myös käytännön kokemuksella hankittuja taitoja ja pätevyyttä henkilöiden liikkuvuuden ja maahanmuuton helpottamiseksi palvelujen sisämarkkinoilla. Komitea on erityisen tyytyväinen siihen, että järjestelmä perustuu aluksi vapaaehtoisuuteen.

1.4 Aikaisempien kokemusten perusteella komitea kehottaa lisäämään avoimuutta sekä tiedottamaan entistä useammin säännösten kumoamisen vaikutuksista, ettei se aiheuta epävarmuutta. Komitea kehottaa niin ikään huolehtimaan siitä, ettei synny sekaannuksia ammattipätevyuden vastavuoroisesta tunnustamisesta annetun direktiivin 2005/36/EY kanssa.